

Het heiligenboek

Heiligen aan het woord (24). Theresia van Avila Tom Zwaenepoel

Theresia wordt in 1515 in Avila geboren. Zes jaar lang wordt ze opgevoed door augustinessen. Dan treedt ze als Teresa de Jesus (Theresia van Jezus) in bij de orde van Onze-Lieve-Vrouw van de Karmel (1535). Drie jaar later moet ze het klooster verlaten omdat ze aan malaria lijdt. Na drie jaar coma geneest ze. Ze gaat geïsoleerd wonen en wijdt zich aan gebed en de geschriften van de kerkvaders. In die jaren beginnen haar mystieke ervaringen en extatische visioenen, die ze later in haar geschriften beschrijft. De dood van haar vader (1543), de lectuur van de *Belijdenissen van Augustinus* en het beeld van de lijdende Christus leiden tot haar definitieve bekering (1554).

In 1560 begint ze met de hervorming van haar orde. Twee jaar later sticht ze een klooster, waar ze met dertien zusters haar intrek neemt. Theresia wijdt het nieuwe klooster aan de heilige Jozef, aan wie ze haar genezing toeschrijft. Samen met Johannes van het Kruis hervormt ze de mannelijke tak van de orde. Tijdens haar leven sticht ze zeventien vrouwenkloosters en met Johannes vijftien mannenkloosters. Ze sterft in 1582.

Theresia beseft dat de mens in zijn leven niet enkel andere mensen nodig heeft, maar ook God.

Opeen briefje in haar brevier staat te lezen: „Niets zal jou in de war brengen. Niets zal je doen schrikken. Alles gaat over. God verandert niet. Geduld bereikt alles. Wie God bezit, heeft niets te kort. God alleen volstaat. *Solo Dios basta.*” Daarom wordt haar leven één groot gesprek met Hem. Door het onbeperkte vertrouwen op Hem ervaart ze in de bitterste lijdensweken troost en vreugde.

Met God gaat Theresia om zoals met een echte vriend die haar diepste verlangen vervult. Dit is mogelijk omdat Hij geen verre, hoge macht is, maar de mens persoonlijk vriend, met wie ze kan praten en wiens aanwezigheid ze lichamelijk voelt. De weg naar Hem vindt Theresia niet via vastgeroeste gebedsformules of koorliederen, maar via het innerlijke gebed. Die individuele toewijding betekent niets anders dan het vertoeven bij een liefhebberende vriend. Omdat de mens alleen God nodig heeft om echt te kunnen leven, beschouwt ze haar ‘martelaarschap’ als de kortste en makkelijkste weg om in de hemel te komen en zich met God te verenigen. In zijn nabijheid voelt ze zich vrij en levendig.

Theresia is een van de beroemdste mystici onder de heiligen. Haar geschriften hebben de mys-

tieke theologie ingrijpend beïnvloed. In haar autobiografie *Boek van mijn leven* (1565) beschrijft ze haar weg naar de definitieve bekering, haar mystieke ervaringen, extases, visioenen en eerste kloosterstichting. In 1566/1567 schrijft ze *Camino de perfección* (Weg van de volmaaktheid), een handboek voor het leven in haar kloosters met liefde, innerlijke vrijheid, nederigheid en gebed als centrale thema's. Daarin komt een geëmancipeerde zuster aan het woord: „Als ik naar onze tijd kijk, vind ik het helemaal niet correct dat men sterke vrouwen die vol goede moed zijn, alleen veracht omdat ze vrouwen zijn.”

In *Libro de las fundaciones* (Boek van de stichtingen, 1573-1582) gaat Theresia in op de stichting van haar nieuwe kloosters met uiteenzettingen over het gebed. In 1577 ontstaat haar bekendste werk, *Las moradas o castillo interior* (De innerlijke burcht). Dit werk, dat tot de klassieke wereldliteratuur behoort, is een handleiding voor de geestelijke weg aan de hand van zeven woningen in een burcht: „Wij kunnen onze ziel beschouwen als een burcht, bestaande uit een enkele diamant of een zeer helder kristal. Daarin zijn vele zalen, zoals er ook in de hemel vele woningen zijn. Want goed beschouwd is de ziel van

een rechtvaardige niets anders dan een paradijs waarin God zijn genoegen vindt. De innerlijke ruimte van de ziel is als een schitterende oosterse parel. In het middelpunt woont de levende God, die als een stralende zon aan de mens het zijn geeft: licht, warmte, onbeperkte groeikansen. Maar meestal is de glans van die zon afwezig, omdat de mens over de innerlijke diamant een zwarte doek heeft gegooid. Dat belet echter niet dat de zon er elk ogenblik is.”

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

6 december, 23.40 uur, Canvas. In *De uil van Athena* de documentaire *Virgin Tales* over een nieuwe seksuele revolutie in de Verenigde Staten: de kuisheid.

8 december, 14 uur, Canvas. *Faro, la reine des eaux*, Malinese tragikomedie uit 2007 over een als kind verbannen ingenieur die zijn kennis in dienst wil stellen van zijn geboortedorp.

8 december, 14.05 uur, VRT één. *Meester van de zwarte molen*, Duitse (jeugd)speelfilm uit 2008 over een weesjongen tijdens de Dertigjarige Oorlog (1618-1648).

8 december, 18 uur, Canvas. *Niets is zwart-wit*, Cyriel Donckers. Historische documentaire met het verhaal van een Belgische piloot tijdens de Eerste Wereldoorlog.

8 december, 19 uur, Canvas. Eerste aflevering van *Wild Russia*, zesdelige Duitse documentaire over de natuur in Rusland.

8 december, 23.35 uur, Canvas. *Precious*, veelvuldig bekroond Amerikaans drama uit 2009 over een ongeletterd, kansarm meisje van zestien dat haar tweede kind verwacht.

De vrome kudde

Diefstallenplaag Ingezonden door Jan Umans

Twee burens staan met elkaar te praten over de diefstal van huisbrandolie uit hun mazouttank.

– Dat is nu verdorie al de tweede keer in vier jaar tijd!

– Ook ik werd in korte tijd drie keer bestolen, maar ik heb er iets op gevonden en sindsdien is er bij mij geen druppel mazout meer verdwenen. Ik plaatste namelijk een groot bord met in koeien van letters „Mazout”.

– Ben je nu helemaal gek geworden? Nu hoeven ze zelfs niet meer te zoeken!

– Dat klopt, maar ik plaatste dat bord boven mijn septische put en dit jaar hebben ze al twee keer mijn beerput leeggezogen...

Bedenking Ingezonden door Fabienne Catteau

Vijf stukken fruit of groente per dag zijn goed voor de gezondheid. Ik ben bezig aan mijn derde watermeloen...

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

laadbord spotprent	sterke drank vergaar- bak	oosterse tempel aperitief- drankje	twee- gezing	zeer eenheid					
									4
buig- zaam indien				2	griezelig niet goed				
		aardappel- gerecht vallei					6		deugniet
plechtige belofte krijgs- kundige				inhouds- maat onschend- baar			televisie tuin		
									ver- wonding
vogel	na- gerecht boom				praktijk- geval		5		
		muurbe- kleding Chinese maat		3					
graan- pakhuis puntige halm					deel v.e. trap				
									7
									duin- vallei

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: **OPLEGGER**

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---